

تب خونریزی دهنده کریمه-کنگو

تهیه و تنظیم:

اداره رسانه های آموزشی

تابستان ۹۷

مقدمه:

تب خونریزی دهنده کریمه-کنگو یکی از بیماری‌های ویروسی مشترک بین انسان و حیوان است که در کشور ما نیز دیده می‌شود. آلودگی با این ویروس در دام‌ها بیماری بالینی ایجاد نمی‌کند با اینهمه ممکن است در انسان باعث مرگ شود. ایجاد خونریزی در بافت‌های بدن یکی از نشانه‌های بیماری در انسان است که در مراحل آخر بیماری اتفاق می‌افتد.

بیماری برای اولین بار در سال ۱۹۴۴ در منطقه کریمه در کنار دریای سیاه شناخته شد و به همین دلیل به نام تب خونریزی دهنده کریمه نامیده شد. بیماری متعاقباً در سال ۱۹۶۶ در کنگو شناسائی گردید و از آن تاریخ نام این بیماری به تب خونریزی دهنده کریمه کنگو تغییر یافت.

*به دلیل اینکه کنگو نقش اساسی در گسترش بیماری داشته لذا در فصول گرم که کنگو بیشترین فعالیت را دارند، تب کریمه - کنگو نیز بیشترین واگیری را نشان می‌دهد.

توزیع جغرافیائی بیماری شامل چه مناطقی است؟

تب خونریزی دهنده کریمه-کنگو در جنوب و شرق اروپا و مخصوصاً شوروی سابق، در سرتاسر منطقه مدیترانه، شمال غرب چین، آفریقا، خاور میانه و شبه قاره هند گسترش دارد.

چگونه این بیماری منتقل می‌شود؟

این بیماری به صورت معمول از طریق گزش کنه‌های آلوده و یا از طریق تماس انسان با بافت‌های دام‌های آلوده در زمان کشتار دام به انسان منتقل می‌شود.

تعدادی از حیوانات وحشی و اهلی مانند گاو، بز، گوسفند و خرگوش میزبانان تکثیر کننده این ویروس هستند و کنه‌هایی که از این دام‌ها خونخواری می‌کنند می‌توانند آلوده شده و آلودگی را به نوزادان خود منتقل نمایند. بافت‌های مختلف این دام‌ها از جمله خون و گوشت آلوده هستند و می‌توانند ویروس را در محیط منتشر کنند و یا در صورت تماس به انسان منتقل نمایند. بنابراین کشتار دام‌ها در کشتارگاه و رعایت اصول بهداشتی در هنگام کشتار نقش بسیار مهمی در پیشگیری از بیماری دارد.

نشانه‌های تب خونریزی دهنده کریمه کنگو چیست؟

همانگونه که اشاره گردید، بیماری در دام‌ها بدون علامت می‌باشد ولی دوره کمون بیماری در انسان بستگی به نحوه انتقال ویروس دارد. متعاقب گزش کنه‌ها معمولاً دوره کمون ۱-۳ روز و حداکثر ۹ روز و متعاقب تماس با خون و یا بافت‌های آلوده ۶-۵ روز و حداکثر ۱۳ روز می‌باشد.

بیماری بطور ناگهانی و با علائمی مانند سردرد، تب بالا، درد ناحیه پشت، درد مفاصل، درد معده، استفراغ، قرمزی چشم‌ها و صورت و گلو و نقاط خونریزی در سقف دهان آغاز می‌شود. علائم زردی نیز ممکنست بروز کند و در موارد شدید در خلق و خوی، حواس و ادراک نیز تغییراتی ایجاد می‌شود. در موارد پیشرفته بیماری لکه‌های بزرگ کبود رنگ روی بدن، خونریزی شدید از بینی و خونریزی‌های غیرقابل کنترل در نقاط تزریق را می‌توان دید.

در صورت عدم اقدام سریع برای درمان میزان مرگ و میر در این بیماری می‌تواند بسیار بالا و به حدود ۳۰٪ و حتی بالاتر از ۵۰٪ برسد.

تشخیص تب خونریزی دهنده کریمه-کنگو چگونه است؟

تشخیص آزمایشگاهی موارد مشکوک به تب خونریزی دهنده کریمه کنگو باید در آزمایشگاه کاملاً مجهز و با درجه ایمنی زیستی بسیار بالا انجام شود.

چه کسانی و چگونه در معرض این بیماری قرار دارند؟

همانگونه که گفته شد این بیماری از طریق کنه‌ها و یا بافت‌های آلوده حیوانات به انسان منتقل می‌شود. بنابراین دامداران، کارکنان کشتارگاه‌ها، تکنسین‌های دامپزشکی و دامپزشکان در معرض بیشترین خطر قرار دارند و باید احتیاط بیشتری بنمایند. با توجه به اینکه بیماری می‌تواند از انسان بیمار به پرستاران آنها نیز منتقل شود لذا پرستاران باید در هنگام پرستاری از بیماران، موارد بهداشتی را کاملاً رعایت نمایند.

توصیه‌های بهداشتی جهت پیشگیری و کنترل بیماری:

- ۱- بهداشت و سمپاشی جایگاه و بدن دام‌ها به منظور مبارزه با کنه‌ها، گام مهمی در پیشگیری از بیماری در دام می‌باشد.
- ۲- از برداشتن کنه‌های روی بدن دام و له کردن آنها اکیداً خودداری کنید.
- ۳- استفاده از لوازم حفاظت فردی مانند: چکمه و دستکش و ماسک به هنگام تماس با دام زنده توصیه می‌شود.
- ۴- از کشتار غیر مجاز دام در خارج از کشتارگاه و بدون نظارت بهداشتی دامپزشکی خودداری گردد.
- ۵- گوشت خام به مدت ۲۴ ساعت و آلایش خوراکی به مدت ۴۸ ساعت پیش از مصرف در یخچال نگهداری و از مصرف گوشت و سایر فرآورده‌های گوشتی از دستکش استفاده کرده و با پخت کامل مصرف شود.

